

ข้าวโพดเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของไทย ปริมาณผลผลิตส่วนใหญ่จะนำไปใช้ในอุตสาหกรรมเลี้ยงสัตว์ ซึ่งข้าวโพดเป็นวัตถุดิบที่สำคัญในการผลิตอาหารสัตว์ ได้แก่ อาหารไก่เนื้อ อาหารสุกร เป็นต้น การเพาะปลูกข้าวโพดยังต้องอาศัยธรรมชาติเป็นหลักทำให้ไม่สามารถควบคุมปริมาณผลผลิตและคุณภาพได้ ส่งผลทำให้ราคาข้าวโพดมีความผันผวนและเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดมีรายได้อันไม่แน่นอน การศึกษาในครั้งนี้จึงต้องการที่จะศึกษาวิเคราะห์ความเคลื่อนไหวราคาข้าวโพดที่เกษตรกรได้รับในช่วงเดือนมกราคม พ.ศ.2525 ถึง เดือนธันวาคม พ.ศ.2545 และนำมาพยากรณ์ราคาข้าวโพดที่เกษตรกรได้รับในปี พ.ศ.2546-2547 รวมถึงศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อราคาข้าวโพดที่เกษตรกรได้รับ ได้แก่ ราคาข้าวโพดตลาดขายส่งกรุงเทพ ราคาข้าวโพดตลาดส่งออก ราคาข้าวโพดตลาดซีกาโก จำนวนไก่เนื้อ จำนวนสุกร ราคาปลายข้าว และราคาหัวมันสด เพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการวางแผนการผลิตและการตลาดต่อไป

ผลการศึกษาพบว่าค่าแนวโน้มราคาข้าวโพดที่เกษตรกรได้รับมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นฤดูกาลมีผลต่อราคาข้าวโพดที่เกษตรกรได้รับ กล่าวคือ ราคาข้าวโพดที่เกษตรกรได้รับจะสูงในเดือนพฤษภาคม เนื่องจากอยู่ในช่วงเพาะปลูกทำให้ผลผลิตขาดตลาดและราคาข้าวโพดที่เกษตรกรได้รับต่ำสุดในเดือนกันยายน เพราะเป็นช่วงที่ปริมาณผลผลิตในตลาดมีจำนวนมาก วัฏจักรของราคาข้าวโพดที่เกษตรกรมีช่วงเวลา 1 ปี และดัชนีการเคลื่อนไหวที่ผิดปกติมีค่าสูงสุดในเดือนธันวาคม พ.ศ.2545 เนื่องจากเกิดอุทกภัยในช่วงดังกล่าว

ผลการพยากรณ์ในปี พ.ศ.2546-2547 ราคาข้าวโพดที่เกษตรกรได้รับแต่ละปีเท่ากับ 4.40 และ 4.52 บาทต่อกิโลกรัม ตามลำดับ และจากการทดสอบอำนาจการพยากรณ์ พบว่าค่าพยากรณ์ราคาข้าวโพดที่เกษตรกรได้รับสามารถนำไปใช้ได้ดี

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อราคาข้าวโพดที่เกษตรกรได้รับพบว่า เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับราคาข้าวโพดทุก ๆ ระดับตลาด ราคาข้าวโพดตลาดขายส่งกรุงเทพ ฯ มีผลต่อราคาข้าวโพดที่เกษตรกรได้รับมากที่สุด มีค่าความยืดหยุ่นเท่ากับ 0.853 และเมื่อพิจารณาร่วมกับ จำนวนสุกรและจำนวนไก่เนื้อ พบว่าจำนวนไก่เนื้อมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงราคาข้าวโพดที่เกษตรกรได้รับมีค่าความยืดหยุ่นร้อยละ 0.272 และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของปริมาณความต้องการใช้และราคาข้าวโพดที่เกษตรกรได้รับไม่ตรงตามสมมุติฐาน เนื่องจากความต้องการใช้ภายในประเทศมีอัตราเพิ่มมากกว่าปริมาณผลผลิต เช่น ปีพ.ศ.2536-2545 อัตราการเพิ่มของปริมาณผลผลิตเฉลี่ยร้อยละ 1.7 ขณะที่อัตราการเพิ่มของปริมาณความต้องการใช้เฉลี่ยร้อยละ 2.84 ฉะนั้นการเปลี่ยนแปลงของราคาข้าวโพดที่เกษตรกรได้รับจึงไม่เป็นไปตามกฎของอุปสงค์

This study revealed that, the price of corn that farmer get are likely to increase and the different affect season the price, namely, the price is high in May because it is a planting season at that time resultant in shortage of corn. However the price of corn is lowest in September because it is a harvest time. Cycle of corn price is 1 year round and maximum swing index is on December 2003 because of a catastrophe flood.

The result of prediction in 2003 – 2004, prices of corn that the farmers get each year are 4.40 and 4.56 Baht per kilogram respectively. According to the test of power of prediction, we found that the predicted price can be used as reference price for farmer to plan for the next plant season.

According to the study, the factors that affect the corn price that farmer get, comparison with corn price at every market level, the wholesale price in Bangkok affect the corn price that farmer get and has elasticity equal to 0.835 and when consider with quantity of chicken and pig, It was found that both factors affect the price of corn in the similar scale, especially in chicken has elasticity as high as 0.272. However, when consider the relation of demand and price of corn the result was not the same as the hypothesis since the domestic demand has higher growth rate than production growth rate for example, in 1993 – 2002, the growth rate of production was 1.7 percent but the domestic demand growth rate is 2.84 percent. Hence, the adjustment of price of corn that farmer get are not the same as the theory.

Corn is one of important agricultural products of Thailand. Corn is mainly material in cattle industries. It is a main part of feedstuff such as chicken feed and pig feed etc. The production of corn in Thailand is mainly depend on the whether. It is difficult to control both volume and quality of corn. Consequently, the price of corn is unstable and the corn farmer revenue is unpredictable.

This thesis is mainly focus on analysis of monthly corn price index of January 1983 – December 2002 to predict the price of corn in 2003 – 2004 season. This study also analyze the factors that affect to the price of corn that farmer get such as wholesale price in Bangkok, price of corn at the export market, price of corn at Chicago market, quantity of chicken, quantity of pig, price of broken rice and price of cassava. The result of the study can contribute to corn production and marketing in the future.